

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “บทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ภายหลังปี พ.ศ. 2537” แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอนดังนี้

- 4.1 บทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- 4.2 อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกำนันผู้ใหญ่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบล
- 4.3 ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน

4.1 บทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์กำนันผู้ใหญ่บ้านโดยการสัมภาษณ์แบบรวมกลุ่ม (Focus Group Interview: FGI) เพื่อให้เกิดการถกเถียงและระดมสมองร่วมกัน เกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน โดยกำนันผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มที่ 2 จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. นายศรศักดิ์	อินตะใจ	กำนัน ต.ทุ่งสะโตก
2. นายจรัญ	อุดมเงิน	กำนัน ต.แม่ก้า
3. นายนิคม	ใจมา	ผู้ใหญ่บ้าน บ.หนองท่าน ต.บ้านกลาง
4. นายตา	นันทาเบ็ง	ผู้ใหญ่บ้าน บ.ต้นแห่นหลวง ต.ท่าวังพร้าว
5. นายเงา	เรือนมะกอก	ผู้ใหญ่บ้าน บ.ป่าตัน ต.สันกลาง

โดยให้กำนันผู้ใหญ่บ้านทั้ง 5 คน นั่งล้อมกันเป็นวงกลมรวมทั้งผู้วิจัย เพื่อถกกันในประเด็น อำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านมีบทบาทและอำนาจหน้าที่ใดบ้างเกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ภายหลังปี พ.ศ. 2537 โดยผู้วิจัยได้ทำการชี้แจงให้ผู้ร่วมวงระดมความคิดได้เข้าใจถึงความหมายของการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย และการใช้ พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2542 จนเข้าใจร่วมกันอย่างถูกต้อง และเกิดความเป็นกันเองร่วมกันระหว่างผู้ร่วมกลุ่ม เพื่อให้เกิดการอภิปราย ถกเถียง และระดมความคิดร่วมกันแล้ว จึงทำให้ทราบบทบาทและอำนาจหน้าที่ของ

กำนันผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุอำนาจหน้าที่ดังกล่าว ตามความรู้ความเข้าใจของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ดังนี้

1. ปกครองดูแลราษฎรและความสงบเรียบร้อยในตำบลหมู่บ้าน
2. ทำการอบรมสั่งสอนและชี้แจงข้อราชการต่างๆ ให้ราษฎรได้รับทราบ
3. ดูแลลูกบ้านให้ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะต้องกระทำให้อุดมสมบูรณ์หรือระเบียบ

แบบแผนของทางราชการ

4. รายงานเรื่องทุกข์ร้อนของราษฎรให้ทางราชการทราบ เพื่อหาแนวทางแก้ไข
5. เมื่อมีคนแปลกหน้าเข้ามาในหมู่บ้าน สามารถเข้าตรวจสอบได้ และเมื่อเห็นว่าการเข้ามานั้นผิดปกติสามารถเข้าไปสืบสวน สอบถามถึงวัตถุประสงค์ที่เข้ามาในหมู่บ้านได้ รวมทั้งมีหน้าที่ในการจัดหาที่พักพิงให้คนต่างถิ่นที่เข้ามาร้องขอที่พักอาศัยและจัดหาพาหนะให้ตามสมควร

6. ช่วยดับไฟเมื่อเกิดอัคคีภัย และขอความร่วมมือจากลูกบ้านให้ช่วยเป็นหูเป็นตา และแจ้งเหตุร้ายภายในหมู่บ้านให้ทราบทันทีที่เกิดเหตุ

7. ดูแลรักษาสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์ภายในหมู่บ้านและตำบลของตน
8. ตรวจตราและรักษาประโยชน์ในการประกอบอาชีพของราษฎรในหมู่บ้าน
9. ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาดที่เกิดขึ้นภายในหมู่บ้าน เพื่อไม่ให้เกิดการลุกลามมากขึ้น หรือแพร่กระจายไปยังหมู่บ้านอื่น

10. ทำหน้าที่สืบสวน แสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน ร่วมกับพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนในหมู่บ้าน

11. ร่วมกับผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจเป็นเป็น ตำรวจ พัสดี เจ้าพนักงานกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมเจ้าท่า พนักงานตรวจคนเข้าเมือง และเจ้าพนักงานอื่นๆ เมื่อมีการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย ซึ่งกำนันผู้ใหญ่บ้าน เป็นพนักงานฝ่ายปกครอง มีอำนาจและหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำความผิดอาญา โดยไม่มีหมายจับ สามารถทำได้ในกรณีต่างๆ ดังนี้

11.1 เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า

11.2 เมื่อพบบุคคลนั้นกำลังพยายามกระทำความผิดหรือพบว่ามีความผิดอันควรสงสัยว่าผู้นั้นจะกระทำความผิด โดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุใดๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อกระทำความผิดได้

11.3 เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดมาแล้ว และจะหลบหนี

11.4 เมื่อมีผู้ขอให้จับโดยแจ้งว่าบุคคลนั้นได้กระทำความผิด และแจ้งด้วยว่าได้ร้องทุกข์ไว้ตามระเบียบแล้ว

12. มีหน้าที่กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ การมีและการใช้อาวุธปืนภายในตำบล หมู่บ้านให้เป็นไปด้วยความถูกต้องเรียบร้อย และรายงานความประพฤติของผู้ได้รับอนุญาตให้มีและให้ใช้อาวุธปืน ซึ่งมีพฤติการณ์ไม่เหมาะสม หรือเป็นภัยต่อการรักษาความสงบเรียบร้อย ให้นายทะเบียนอาวุธปืนทราบ เพื่อเรียกประกันตัวขึ้น หรือใช้อำนาจเพิกถอนใบอนุญาต

13. เป็นผู้รับรองความเหมาะสมและความประพฤติของผู้ขออนุญาตมี และใช้อาวุธปืน ต่อนายทะเบียนท้องที่ โดยให้คำรับรองผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน ตามความเหมาะสม เหตุผล ความจำเป็น นิสัยใจคอ และความประพฤติของผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนต่อนายทะเบียนท้องที่ตามความเป็นจริง กรณีผู้ขอเป็นลูกบ้านในปกครอง

14. ดำเนินการในกระบวนการประชาคมหมู่บ้านต่อต้านยาเสพติด ในลักษณะพหุภาคี สนีกกำลังราษฎร-รัฐ ร่วมใจด้านภัยยาเสพติด เพื่อแสดงประชามติประกาศเป็นหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติด โดยกระตุ้นปลุกจิตสำนึกให้ชุมชนตื่นตัวเกิดกระแสสังคมต่อต้านยาเสพติด และสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน ร่วมคิด ร่วมวางแผน และแบ่งหน้าที่ดำเนินกิจกรรมต่างๆ และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งระบบโดยประชาคมหมู่บ้าน เพื่อประกาศเป็นหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติดในที่สุด

และเมื่อนำคำถามเดียวกันคือ บทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันรักษาความสงบเรียบร้อยภายหลังปี พ.ศ. 2537 ใช้สัมภาษณ์แบบรวมกลุ่มกำนันผู้ใหญ่บ้านกลุ่มที่ 2 เพื่อให้เกิดการระดมความคิดและถกปัญหาร่วมกัน โดยสมาชิกภายในกลุ่มสัมภาษณ์ประกอบด้วย

1. นายเศรษฐวุฒิ	กำมุล	ปลัดอำเภอฝ่ายปกครอง อำเภอสันป่าตอง เชียงใหม่
2. นายทวี	สบตา	กำนัน ต.มะขุนหวาน
3. นายมรกต	ปิงคำ	กำนัน ต.มะขามหลวง
4. นายประเสริฐ	จินรัตน์	ผู้ใหญ่บ้าน บ.ป่าจี้ ต.ทุ่งสะโตก
5. นายธำรง	ทะพิงค์แก	ผู้ใหญ่บ้าน บ.ป่าลาน ต.ทุ่งด้อม

จากการสัมภาษณ์พบว่าบทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการป้องกัน และรักษาความสงบเรียบร้อยนั้น พบว่าเนื่องจากในปัจจุบันความเจริญทางด้านสังคมและวัสดุ สภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการเมืองทั้งภายในประเทศและสังคม รวมถึงกระแส ผลักดันการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ส่งผลให้กำนันผู้ใหญ่บ้านต้องเตรียมความพร้อมทั้งด้าน

ร่างกายและจิตใจในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งจะเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างๆ รวมทั้งต้องมีการปรับตัวทาง ภารกิจ หน้าที่ ให้เหมาะสมและสอดคล้อง กับสถานการณ์การเมือง การปกครอง ที่เปลี่ยนแปลงไป กำนันผู้ใหญ่บ้านจึงต้องปรับตัวของตนเองให้เข้ากับยุคสมัยดังนี้

1. เป็นผู้เร่งรัดการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พระพุทธศักราช 2457 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

โดยกำนันผู้ใหญ่บ้าน มีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองมีอำนาจหน้าที่ในการปกครอง ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย จับกุมผู้กระทำความผิดอาญา รวมทั้งเป็นนายทะเบียนในเรื่องของการตรวจความถูกต้องของการทะเบียนราษฎรในตำบล หมู่บ้าน และมีหน้าที่รายงานเรื่องทุกข์ร้อนของราษฎรในตำบลหมู่บ้านให้ทางราชการทราบ และนำข้อราชการไปชี้แจงแก่ราษฎร รวมทั้งการดูแลรักษาสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์ต่างๆ

2. การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในกรณีฉุกเฉินเมื่อมีสาธารณภัย

ในกรณีที่เกิดกรณีฉุกเฉินเมื่อมีสาธารณภัยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภัยทางธรรมชาติต่างๆ อาทิเช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง อากาศหนาวเย็น ไฟไหม้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่ในการบรรเทาสาธารณภัยต่างๆ เบื้องต้น โดยเฉพาะการจัดหาปัจจัย 4 อันได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ให้เพียงพอแก่ผู้ประสบภัยเมื่อเกิดสาธารณภัยต่างๆ ขึ้นให้เหมาะสมกับสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

รวมทั้งเมื่อเกิดกรณีฉุกเฉิน เช่นเมื่อมีสาธารณภัยทางอากาศหรือการก่อวินาศกรรมเกิดขึ้น แล้วยังไม่มี การป้องกันหรือระงับให้ทันทั่วถึง กำนันผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจเข้าจัดการ และสั่งให้บุคคลใดๆ เข้าช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น เพื่อจรรงภัยเช่นว่านั้นไปพลางก่อน

3. การปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจในพื้นที่

กำนันผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่ประสานงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบถึงความต้องการของประชาชน และประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจระหว่างประชาชน กับองค์กรส่วนท้องถิ่น สอดส่อง ดูแล ตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยราชการ และรัฐวิสาหกิจ ให้เป็นไปตามกฎหมายและเจตนารมณ์ของราษฎรในท้องที่ และท้องถิ่นนั้นๆ เมื่อเห็นว่ามี การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ผิดกฎหมายให้รายงานนายอำเภอทราบ

4. การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนโดยกระบวนการชุมชน

กำนันผู้ใหญ่บ้านต้องกระตุ้นให้เกิดการดำเนินการจัดการให้มีเวทีประชาคม เพื่อให้กลุ่มหรือองค์กรประชาชน รวมกลุ่มกันอย่างหลากหลาย ร่วมกันระดมความคิดเห็น เพื่อศึกษาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา ระดมทรัพยากรในชุมชนและจากภายนอก เพื่อใช้ในแผนพัฒนา

ชุมชน ส่งเสริมการจัดเวทีชาวบ้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ การร่วมกัน แก้ไขปัญหา การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

5. การปฏิบัติตามนโยบายของรัฐและของกระทรวงมหาดไทย

ดำเนินการในกระบวนการประชาคมหมู่บ้านต่อต้านยาเสพติดในลักษณะพหุภาคี ผนึกกำลังราษฎร-รัฐร่วมใจด้านภัยยาเสพติด เพื่อแสดงประชามติประกาศเป็นหมู่บ้านเฉลิม พระเกียรติปลอดยาเสพติด

6. เมื่อเกิดคดีอาญาขึ้นในท้องที่ปกครอง กำนันผู้ใหญ่บ้านเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ รักษาความสงบเรียบร้อย ทั้งการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมาย เช่น การตรวจตราท้องที่ การจับกุมผู้กระทำความผิด หรือการปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายเล็กน้อยๆ ควรเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยตรง แสดงว่าลักษณะงานบางอย่างโดยเฉพาะการ ปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายที่มีลักษณะรุนแรงใช้กำลังอาวุธเป็นงานพิเศษเฉพาะต้องให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ผ่านการฝึกอบรมด้านนี้มาโดยตรงรับผิดชอบ

และเมื่อทำการสอบถามข้อคำถามเดียวกันนี้โดยการสัมภาษณ์แบบรวมกลุ่ม กับกลุ่ม ตัวอย่างกลุ่มที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย

1. นายอรรถพล	ดวงดี	กำนัน ต.บ้านแม่
2. นายสิงห์	คำอ้าย	กำนัน ต.ทุ่งค่อม
3. นายเจริญ	จรรยา	ผู้ใหญ่บ้าน บ.ศาลา ต.ยุหว่า
4. นายอำพล	สุภา	ผู้ใหญ่บ้าน บ.หนองหวาย ต.น้ำบ่อหลวง
5. นายอุดม	สิงห์ชัย	ผู้ใหญ่บ้าน บ.ยังหวัด ต.มะขุนหวาย

จากการระดมความคิดและถกปัญหาร่วมกันถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย ภายหลังปี พ.ศ. 2537 นั้น พบว่า

กำนันผู้ใหญ่บ้านกลุ่มนี้เห็นว่าปัจจุบันนี้กำนันผู้ใหญ่บ้านให้ความสนใจในด้านการ รักษาความสงบเรียบร้อยในท้องที่ของตนน้อยลงเนื่องจาก

1. ความเจริญก้าวหน้าของการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ทำให้การคมนาคมสะดวก รวดเร็ว การติดต่อสื่อสารทันสมัยทันโลก

2. ความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ทำให้กำนันผู้ใหญ่บ้านหันมา ประกอบอาชีพธุรกิจ ต้องเดินทางไปติดต่องานต่างท้องที่ ไม่ได้อยู่ติดพื้นที่ประจำในหมู่บ้าน ราษฎรไปติดต่อกำนันผู้ใหญ่บ้านแล้วไม่พบตัว

3. ราษฎรมีการศึกษาดี มีความรู้มากขึ้น เกิดความรู้สึกว่าไม่จำเป็นต้องพึ่งพากำนัน ผู้ใหญ่บ้านอีกต่อไป

สำหรับบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยนั้น สามารถจำแนกได้ 4 หัวข้อหลัก คือ

1. บทบาทในฐานะผู้นำในพื้นที่และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เกี่ยวกับบทบาทนี้ กำนันผู้ใหญ่บ้านต้องปฏิบัติดังนี้

1.1 ศึกษาให้ทราบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอะไรบ้าง ทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย

1.2 มีความเข้าใจในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีขอบเขตอำนาจหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยอย่างไร เช่น มีอำนาจหน้าที่มีเฉพาะในเขตหมู่บ้านของตนเองเท่านั้น

1.3 เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และจิตสำนึกในเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อยในระดับตำบลหมู่บ้าน เช่น มีการจัดประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลของตนเอง เพื่อให้ความรู้ ทำความเข้าใจเพิ่มขึ้น หาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกัน

1.4 สามารถจูงใจประชาชนและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ของตนเองอย่างต่อเนื่อง จริงจัง

2. บทบาทในฐานะผู้ปฏิบัติงาน

ในฐานะผู้ปฏิบัติงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน ควรมีบทบาทดังนี้

2.1 ต้องหาข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ความเป็นไปต่างๆ ในเขตพื้นที่ของตนและหมู่บ้านใกล้เคียงที่จะส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยอย่างต่อเนื่องจริงจังรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ โดยการวางแหล่งข่าวของคนทั้งภายในหมู่บ้านและนอกหมู่บ้าน

2.2 ต้องรู้สภาพพื้นที่ภูมิประเทศ รู้คนในพื้นที่ทุกคน รู้ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาและวิธีการที่จะจัดการกับปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย เพื่อประกอบการวางแผนได้ทันทีเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น

2.3 วางระบบติดต่อสื่อสารให้รวดเร็ว ทันสมัย ทันเหตุการณ์ เพื่อแจ้งข่าวสาร และติดต่อขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหมู่บ้านข้างเคียงหรืออำเภอ

2.4 วางแผนเตรียมพร้อมไว้แก้ไขปัญหาคับพลัน เช่น เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ พาหนะเคลื่อนที่เร็ว อาวุธปืน กำลังคนที่ช่วยเหลือ เส้นทางคมนาคมติดต่อ

๗

352.17

๙๒๓ บ

เลขหมู่.....๐.๒

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3. บทบาทในฐานะผู้สนับสนุนและประสานงาน

ในฐานะผู้สนับสนุนและประสานงานกำนันผู้ใหญ่บ้านควรมีบทบาทดังนี้

- 3.1 อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะเข้ามาดำเนินการในเขตพื้นที่หมู่บ้านตำบล เช่น ตำรวจสายตรวจ หน่วยปฏิบัติการพิเศษ เป็นต้น
- 3.2 สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม ในการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ของตน เช่น กลุ่มต่อต้านยาเสพติด ชมรมป้องกันอาชญากรรม เป็นต้น
- 3.3 ประสานงานกับส่วนราชการที่ประจำอยู่ในท้องที่ตำบล หมู่บ้าน กำนันผู้ใหญ่บ้านของตำบลที่ใกล้เคียงกับพื้นที่ของตน เพื่อให้การรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ดำเนินไปด้วยดี

4. บทบาทในฐานะผู้บริหารระดับตำบลหมู่บ้าน

ในฐานะผู้บริหารระดับตำบลหมู่บ้าน กำนันผู้ใหญ่บ้านมีบทบาทดังนี้

- 4.1 มีความสามารถในการจัดทำแผนป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องที่ของตนและดำเนินการ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ตนแก้ไขปัญหาเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4.2 จัดให้มีศูนย์รักษาความสงบเรียบร้อยในระดับตำบลหมู่บ้านขึ้นเฉพาะกิจด้วย เช่น ในช่วงฤดูแล้งหรือหากมีปัญหาความสงบเรียบร้อยเกิดขึ้นในท้องที่ โดยประกอบด้วยผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน ราษฎรอาสาสมัคร เป็นต้น ให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์และปฏิบัติการอย่างจริงจัง เพื่อหวังผลทางจิตวิทยาและป้องปราบ
- 4.3 ควบคุม กำกับ ดูแล การดำเนินงานในเรื่องนี้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และเป็นไปตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของทางราชการ
- 4.4 เสนอความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะและรายงานผลการปฏิบัติการด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องที่ ให้อำเภอทราบเป็นประจำทุกเดือน

กลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน

เพื่อให้การรักษาความสงบเรียบร้อยในระดับตำบลหมู่บ้านบรรลุตามบทบาทที่ได้ตั้งไว้ ควรที่จะได้มีการกำหนดกลยุทธ์การปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ฝึกอบรมกำนันผู้ใหญ่บ้านอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะเป็นผู้นำในพื้นที่ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. จัดให้มีการติดต่อสื่อสารระหว่างหมู่บ้านตำบลอำเภอให้มีประสิทธิภาพรวดเร็วในการปฏิบัติงาน
3. ให้มีการประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างใกล้ชิด (ได้แก่ ตำรวจ สรรพสามิต ฯลฯ) โดยปรับปรุงวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันอย่างจริงจัง ซึ่งต้องใช้หลักการประสานงาน ประสานใจ ประสานความคิด
4. นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้รับผิดชอบประจำตำบล คอยแนะนำ ประสาน ช่วยเหลือ กำนันผู้ใหญ่บ้าน
5. ใช้ประโยชน์จากคณะกรรมการหมู่บ้านทุกหมู่บ้านในการร่วมมือกันหาข่าว ดำเนินงานมวลชน เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้านอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
6. ร่วมมือประสานงานกับกลุ่มมวลชนทุกรูปแบบในพื้นที่ (ทสปช. ลสชบ. กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน) ดำเนินการด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ของตน
7. ประสานงานกับผู้นำทางศาสนา (พระสงฆ์ บาทหลวง โต๊ะอิหม่าม) อบรมสั่งสอน ขัดเกลาจิตใจให้ประชาชนปฏิบัติตน และยึดมั่นหลักธรรมในทางศาสนาในการดำรงชีวิต
8. กำนันผู้ใหญ่บ้านต้องมีบุคลิกภาพผู้นำ คือ ซื่อสัตย์ เสียสละ มีคุณธรรม ในการปกครองราษฎร และประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีของประชาชนในหมู่บ้านให้เลื่อมใสศรัทธา

อย่างไรก็ดี ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในระดับตำบลหมู่บ้าน ย่อมขึ้นอยู่กับบุคลิกผู้นำ การประสานงานและความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่เป็นประการสำคัญ ดังนั้น จึงควรเร่งรัดดำเนินการและประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ประชาชนได้ตื่นตัว และหันมาให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในตำบลหมู่บ้านต่อไป

สภาพปัญหาด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในระดับตำบลหมู่บ้านในปัจจุบัน

ในปัจจุบันสภาวะการณของบ้านเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปกว่าแต่ก่อนอย่างมากมาก สังคมชนบทได้เปลี่ยนไปจากสังคมที่ยังไม่พัฒนาและอยู่กันเป็นหย่อมๆ เป็นสังคมที่มีการพัฒนามากขึ้น มีการคมนาคมดีขึ้น มียานพาหนะเข้าไปถึง และมีการติดต่อไปมาโดยสะดวก ทั้งมีอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้นกว่าแต่ก่อนเป็นอันมาก สภาพปัญหาด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในระดับตำบลหมู่บ้านในปัจจุบันได้แก่

1. ปัญหาด้านโจรผู้ร้ายธรรมดาที่เกิดจากราษฎรในพื้นที่เองและบุคคลนอกพื้นที่เข้าไปประกอบอาชญากรรมประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สินของราษฎรในตำบลหมู่บ้าน
2. ปัญหาเกี่ยวกับอบายมุขที่สำคัญได้แก่ บ่อนการพนัน การพนันสลากกินรวบ ซึ่งเป็นที่นิยมของสังคมชนบทมาก และจะนำมาซึ่งปัญหาอาชญากรรมประเภทต่างๆ
3. ปัญหาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ การเสพและจำหน่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่เยาวชนตามชนบท ซึ่งแพร่ขยายมาจากตัวเมือง ได้แก่ เฮโรอีน กัญชา ฝิ่น ยาบ้า ยาอี และยาเสพติดประเภทสารระเหย เช่น ทินเนอร์
4. ปัญหาโจรกรรมสัตว์พาหนะและเครื่องมือในการเกษตร ซึ่งเกิดขึ้นเป็นประจำ เนื่องจากทุกครอบครัวจะต้องมีสัตว์พาหนะและเครื่องมือในการเกษตร เช่น รถไถนา เครื่องสูบน้ำ ไร่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม
5. ปัญหาการลักลอบทำลายทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า การบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนความผิดเกี่ยวกับแร่ เป็นต้น
6. ปัญหาเกี่ยวกับอาวุธสงคราม และการใช้อาวุธดังกล่าวประกอบอาชญากรรม เนื่องจากอาวุธสามารถหาซื้อได้ง่ายจากประเทศเพื่อนบ้านที่กำลังทำสงครามกันอยู่
7. ปัญหาโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ เนื่องจากการคมนาคมสะดวก ชาวชนบทส่วนใหญ่นิยมมีรถจักรยานยนต์ และรถยนต์บรรทุกเล็ก เพื่อใช้ในการชีวิตประจำวัน

อย่างไรก็ดี ปัญหาด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในระดับตำบลหมู่บ้านในปัจจุบันเป็นอำนาจหน้าที่ในทางอาญา แม้ว่าระเบียบปฏิบัติของส่วนกลางจะมอบหมายอำนาจการสืบสวนคดีอาญาให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ของกรมการปกครองรับผิดชอบ แต่กำนันผู้ใหญ่บ้านก็ยังต้องเกี่ยวข้องรับผิดชอบเกี่ยวกับความผิดอาญาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในตำบลหมู่บ้านเสมอ นอกจากนั้นการสืบสวนคดีอาญาซึ่งเกิดขึ้นในส่วนภูมิภาคจะไม่ได้ผลถ้าขาดความร่วมมือจากกำนันผู้ใหญ่บ้าน

4.2 อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกำนันผู้ใหญ่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบล

สำหรับในตอนนี้ ผู้วิจัยได้รวมกลุ่มตัวอย่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้านทั้ง 3 กลุ่ม เข้าด้วยกัน เพื่อร่วมอภิปราย เกี่ยวกับผลกระทบขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เมื่อนำมาวิเคราะห์ผลกระทบความเปลี่ยนแปลงต่อบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นั้น ทำให้ทราบข้อมูล ดังนี้

1. ผลกระทบของกฎหมายสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537

อาจกล่าวได้ว่า พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตำบล และมีผลกระทบต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้ดังนี้

1.1 ทำให้สภาตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีอำนาจในการดำเนินการต่างๆ ภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดขึ้นกว้างขวางกว่าสภาตำบลรูปแบบเดิม นอกจากนี้ทำให้พื้นที่ในเขตตำบลบางแห่ง ซึ่งเดิมเป็นพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด กลายเป็นพื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีฐานะและอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นๆ ที่มีอยู่แล้ว คือ เทศบาล สุขาภิบาล และ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังจะเห็นได้ว่า ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 66 มาตรา 67 และมาตรา 68 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ ดังนี้

มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

- (1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ และ ทางบก
- (2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล
- (3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- (5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (7) กู้ยืม ครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (8) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- (1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- (2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- (4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ
- (5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- (6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- (7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- (8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- (9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- (11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

ผลจากกฎหมายดังกล่าวทำให้อำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในด้านการพัฒนาท้องถิ่นตามกฎหมายลักษณะการปกครองท้องถิ่น พุทธศักราช 2457 ส่วนหนึ่ง เปลี่ยนแปลงไปเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และในกรณี อบต. ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตามมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติสภาพาบบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ก็จะมีผลทำให้พื้นที่ของตำบลเปลี่ยนเป็นพื้นที่ของเทศบาล

นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 4 ได้บัญญัติว่า “เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้พระราชกฤษฎีกายกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลแล้ว...ให้บรรดาบุคคลที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน พ้นจากตำแหน่งและหน้าที่เฉพาะในเขตท้องถิ่นนั้นด้วย”

1.2 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านจะต้องปฏิบัติหน้าที่ทั้งตามพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2457 และตามกฎหมายสภาพาบบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.

2537 ซึ่งกำหนดให้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสมาชิกสภาตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตำแหน่ง (กำนัน เป็นประธานกรรมการสภาตำบล และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยตำแหน่งในระยะเวลา 4 ปีแรก นับแต่พระราชบัญญัติฯ ใช้บังคับ) ซึ่งมีการวิเคราะห์กันว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมักจะให้ความสำคัญกับบทบาทในฐานะสมาชิกสภา อบต. และผู้บริหาร อบต. มากกว่าบทบาทตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ ทั้งนี้ เนื่องจาก อบต. มีงบประมาณในการพัฒนาอันเป็นผลมาจากการปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของ อบต. ตามกฎหมาย ทำให้มีการถ่ายเทงบประมาณในการดำเนินกิจการต่างๆ ลงสู่ตำบลในฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น อย่างไรก็ตามหน้าที่เกี่ยวกับด้านการป้องกันรักษาความสงบเรียบร้อย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ยังคงต้องทำหน้าที่ตามเดิม และมีอำนาจบทบาทเช่นเดิม เนื่องจากไม่ได้มีหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันรักษาความสงบเรียบร้อยบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งล้วนแต่เป็นหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาท้องที่ทั้งสิ้น จึงเห็นได้ชัดเจนว่า หน้าที่เกี่ยวกับด้านการป้องกันรักษาความสงบเรียบร้อยแล้วเป็นหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในแต่ละท้องที่โดยตรง ไม่เกี่ยวข้องข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบลเลยแม้แต่น้อย

2. ผลกระทบจากสภาพแวดล้อมภายนอก

2.1 ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเป็นไปอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน ส่งผลทำให้โลกมีลักษณะที่แคบลง หรือเป็นโลกที่ไร้พรมแดน ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหลายประการ เช่น การผสมผสานความรู้ ทัศนคติ ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน การจัดระเบียบของโลก ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองระหว่างประเทศ ตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือทางการค้า การลงทุน รวมทั้งการถ่ายทอดและใช้ประโยชน์จากทางเทคโนโลยีร่วมกันมีมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นส่วนผลักดันที่ก่อให้เกิดค่านิยมที่เป็นสากล เช่น ความตื่นตัวทางด้านประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

การพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อมวลชนทุกประเภท ได้เสริมสร้างความรู้ให้แก่คนมากยิ่งขึ้นนอกเหนือจากที่ได้รับจากระบบการศึกษาดังเดิม ทำให้ประชาชนมีทางเลือกในการประกอบอาชีพ และมีโอกาสเลือกรับสื่อที่สอดคล้องกับรูปแบบชีวิตและรสนิยมของแต่ละคนอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้นในขณะที่การเติบโตของธุรกิจเอกชน และการที่ประชาชนมีความรู้เพิ่มขึ้นตลอดจนอำนาจของข่าวสารทุกประเภททำให้หน่วยต่างๆ ในสังคม

มีพลังต่อรองมากขึ้น อันนำไปสู่การกระจายอำนาจทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง การปกครองและการคลัง คือ ทำให้คน และชุมชนมีโอกาสในการกำหนดวิถีชีวิตของตนเอง รวมทั้งมีส่วนร่วมคิด ร่วมสร้าง และร่วมได้รับประโยชน์จากการพัฒนามากขึ้น

2.2 ความเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรม

การพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีจะรวดเร็วในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา แม้ว่า จะนำมาซึ่งการขยายตัวของธุรกิจ เศรษฐกิจ และรายได้ แต่การขยายตัวในลักษณะที่กระจุกตัว ในเมืองใหญ่และในกลุ่มชนชั้นกลางขึ้นไป ทำให้เกิดปัญหาช่องว่างรายได้ระหว่างคนในเมือง กับในชนบท คนในภาคอุตสาหกรรมและบริการกับภาคเกษตรกรรม นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของการอพยพโยกย้ายถิ่นฐานเข้ามาในเมือง ก่อให้เกิดปัญหาประชากรหนาแน่น และชุมชนแออัด ในเมือง ปัญหาจราจร ซึ่งล้วนแล้วแต่ก่อให้เกิดความขัดแย้งตึงเครียดขึ้นในสังคม ในขณะที่เดียวกันการที่สถาบันครอบครัวในชุมชนชนบทสูญเสียความสำคัญลง เพราะคนอพยพมา ในเมือง สถาบันครอบครัวในชุมชนเมืองก็สูญเสียบทบาทสำคัญยิ่งในชีวิตของคนลง เพราะ นอกจากการดำรงชีวิตที่ดิ้นรนต่อสู้มากยิ่งขึ้น ทำให้ความสัมพันธ์และความใกล้ชิดระหว่าง สมาชิกในครอบครัวลดน้อยลงตามลำดับ อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกในรูปแบบของค่านิยม แบบวัตถุนิยม และบริโภคนิยม ได้มีอิทธิพลมากขึ้นทุกขณะต่อค่านิยมพื้นฐานของไทยที่มีแต่ เดิม สถาบันทางศาสนาและค่านิยมเกี่ยวกับศีลธรรมได้รับผลกระทบมากขึ้นตามลำดับ เริ่ม ไม่ได้รับการยอมรับและการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากศีลธรรมของคนในสังคม โดยเฉพาะเยาวชนเสื่อมโทรมลงทุกขณะ สิ่งเหล่านี้เป็นเงื่อนไขสำคัญที่นำไปสู่การกระทำผิด และประพฤตินิยมมากขึ้นในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นการประทุษร้ายต่อชีวิตผู้อื่น การกระทำความผิดต่อทรัพย์สิน การพนัน ยาเสพติด คดีฉ้อโกงทางธุรกิจ และอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ รวมทั้งอาชญากรรมข้ามชาติ อันเป็นการคุกคามต่อสวัสดิภาพความปลอดภัยของประชาชน การไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างประเทศในด้านวัตถุนิยมที่เข้ามาพร้อมๆ กับสื่อสารสนเทศ และ สื่อบันเทิงต่างๆ นั้น กล่าวได้ว่า ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของคนไทย และต่อวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชาติ และท้องถิ่น ได้ทำความอบอุ่นและความเอื้ออาทร กันในสังคมหายไป

2.3 ความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม

2.3.1 การเพิ่มขึ้นของประชาชนและครอบครัวเดี่ยว แนวโน้มประชากร ของสังคมไทยในอนาคตจะมีอัตราการเพิ่มในสัดส่วนที่ลดลง ประกอบกับอัตราการเสียชีวิตอัน เนื่องมาจากโรคร้าย เช่น โรคเอดส์ จะส่งผลให้โครงสร้างประชากรของสังคมไทยในทศวรรษ

หน้ามีรูปแบบที่มีสัดส่วนลดน้อยลง ในขณะที่ประชากรวัยทำงานและวัยสูงอายุจะมีปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น จนมีแนวโน้มที่จะเกิดสังคมคนชรา (Aging Society) ซึ่งอาจจะเป็นภาระที่สำคัญของสังคมไทยในอนาคต นอกจากนี้แบบแผนครอบครัวของสังคมไทยในทศวรรษหน้า ก็จะเปลี่ยนแปลงไปจากครอบครัวขยาย ไปสู่ครอบครัวเดี่ยว ซึ่งมีส่วนประกอบเพียงแค่ พ่อ แม่และลูกมากขึ้น อีกทั้งสภาพของครอบครัวก็จะขาดความอบอุ่น ความยึดเหนี่ยวเหนียวแน่น การแตกกระจายของสมาชิกในครอบครัว ทั้งในเมืองและชนบทด้วยเหตุที่แตกต่างกัน จะส่งผลต่อปัญหาสังคมอย่างลึกซึ้ง

2.3.2 ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ผลกระทบจากการพัฒนาที่ผ่านมาได้ก่อให้เกิดผลต่อทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมทั่วไปอย่างรุนแรง ปัญหาสภาพแวดล้อมเป็นพิษจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการดำรงชีวิตของสังคมอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตชุมชนเมืองและเขตอุตสาหกรรม ในขณะที่ความเสื่อมโทรมร่อยหรอของทรัพยากรธรรมชาติจะเป็นชนวนที่นำไปสู่ความขัดแย้งภายในสังคมมากขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเรื่องการแย่งชิงทรัพยากร ซึ่งประชาชนที่เสียเปรียบและได้รับความเดือดร้อนจากการจัดสรรทรัพยากรและการดำเนินโครงการต่างๆ ของภาครัฐจะรวมตัวกันเรียกร้องขอความเป็นธรรมจากภาครัฐมากขึ้น

2.3.3 อาชญากรรม อุบัติเหตุ ยาเสพติด และสาธารณสุข ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้รูปแบบการดำรงชีวิตและแบบแผนทางสังคมต้องปรับเปลี่ยนไปสู่รูปแบบใหม่ๆ ที่ไม่เหมือนเดิม สภาพการเช่นนี้จะเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับการก่ออาชญากรรม การแพร่กระจายตัวของยาเสพติด ปัญหาอุบัติเหตุและการเกิดสาธารณภัยที่จะมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น และมีความสลับซับซ้อน สร้างความยุ่งยากลำบากต่อการดำเนินการกิจของภาครัฐในการป้องกัน แก้ไข สืบสวน และคอยเฝ้าระวังภัยอันจะเกิดขึ้นกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ค่านิยมการใช้ยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนและคนทำงานรุ่นใหม่ที่หันมาใช้ยาเสพติดมากขึ้น ประกอบกับราคาขายของยาเสพติดประเภทต่างๆ มีแนวโน้มที่จะพบมากยิ่งขึ้นทั้งในเมือง ในชนบท และขบวนการเครือข่ายของการค้ายาเสพติดต่างๆ ที่ทวีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น มีการใช้เทคโนโลยีการผลิต และการสื่อสาร การขนส่งยาเสพติดที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา สถานการณ์ดังกล่าวมีผลทำให้ภาครัฐต้องการทบทวนวิธีการมองปัญหาเสพติดว่าเป็นปัญหาที่มีหลายมิติ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม ค่านิยม การเมือง ที่ต้องการความเข้าใจลึกซึ้งและองค์ความรู้พื้นฐานของการ

ผลิตรสชาติ การ ค้าของตัวยาแต่ละประเภทที่เปลี่ยนแปลงเร็วมาก ต้องปรับแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเน้นการป้องกันมากกว่าการปราบปราม ในการป้องกันต้องมีการพัฒนาระบบสัญญาณเตือนภัย (Early Warning System) ที่มีตัวชี้วัดที่ไวต่อการเปลี่ยนแปลง ต้องเน้นกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนเพื่อสร้างจิตสำนึกความเข้าใจที่ถูกต้อง ในส่วนของยาเสพติดควรเน้นการป้องกันมากกว่าการปราบปรามที่ละจุดทีละเรื่อง

2.3.4 ความคาดหวังของประชาชนในการบริการของรัฐและการคุ้มครองสิทธิ การที่ประชาชนมีการศึกษาสูงขึ้น และมีช่องทางที่จะรับรู้ข่าวสารได้มากขึ้น เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี รวมทั้งประชาชนส่วนใหญ่มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ส่งผลให้ประชาชนมีความต้องการ ความคาดหวังในชีวิตในระดับที่สูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความคาดหวังที่มีต่อภาครัฐทั้งที่เป็นรูปธรรม เช่น การให้บริการต่างๆ แก่ประชาชน ฯลฯ นอกจากนี้กระแสแนวความคิดการพัฒนาแบบใหม่ยังมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการเคารพและคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

2.4 ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ

2.4.1 ในปัจจุบันเป็นยุค โลกาภิวัตน์หรือโลกไร้พรมแดน กระแส โลกาภิวัตน์ที่เศรษฐกิจเป็นพื้นฐานได้ขยายขอบเขตไปทั่วโลก เป็นการขยายตัวของเศรษฐกิจแบบเสรีในแทบทุกประเทศ โดยอาศัยการพัฒนาของระบบข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีด้านการสื่อสารคมนาคม และการกระตุ้นวัฒนธรรมการบริโภคในหมู่ประชาชน

บทบาท และอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเคยดำเนินการตามกรอบกฎเกณฑ์ระเบียบของกฎหมาย นโยบาย และความคาดหวังของประชาชนลูกบ้าน ย่อมได้รับผลจากกระแสโลกาภิวัตน์นี้ด้วย โดยเหตุที่ตำบล หมู่บ้าน ในปัจจุบันสามารถติดต่อกับสังคมภายนอกหมู่บ้าน หรือกับสังคมโลก ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้การรับรู้ข่าวสารของประชาชน ลูกบ้าน เป็นไปได้อย่างรวดเร็วไร้ขอบเขตและข้อจำกัด การหลั่งไหลแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา ซึ่งมีพื้นฐานความเชื่อเรื่องประชาธิปไตย เสรีนิยม และสิทธิบริโภคนิยมล้วนมีผลกระทบต่อพฤติกรรม และวิถีการดำรงชีวิต รวมทั้งแนวคิดวิธีการการตัดสินใจเลือกของประชาชนลูกบ้านในหมู่บ้านที่อยู่ในความดูแลของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

2.4.2 นอกจากนี้กระแสโลกาภิวัตน์ ได้ส่งผลต่อวิถีการผลิตของหมู่บ้าน ด้วยการผลิตของหมู่บ้าน แต่เดิมเป็นการผลิตเพียงเพื่อยังชีพเท่านั้น ไม่มีปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน

แต่อย่างใด เพราะความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรที่มีอยู่ แต่ปัจจุบันประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เกิดปัญหาที่ดินไม่พอทำกิน ความอุดมสมบูรณ์ของที่ดินลดน้อยลง และทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายลงไปมาก เกิดปัญหาการบุกรุกที่สาธารณะ ที่ป่าสงวนและมีการตัดไม้ทำลายป่าอย่างกว้างขวาง การพัฒนาถนนหนทาง ทำให้การคมนาคมและการขนส่งไปสู่ท้องที่ในชนบทได้สะดวกขึ้น ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของตำบล และหมู่บ้าน ซึ่งแต่เดิมเป็นระบบเศรษฐกิจแบบเลี้ยงตัวเอง เป็นระบบที่มีการค้าขายและแลกเปลี่ยนกันมากขึ้น เศรษฐกิจในชนบทที่เคยเป็นมาอย่างสะดวกสบายได้เปลี่ยนแปลงไป มีบุคคลหลายกลุ่มอาชีพเข้าไปติดต่อซื้อขายกับชาวบ้านถึงในชนบทหมู่บ้าน ทำให้เกิดระบบพ่อค้าคนกลางและปัญหาเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ซึ่งต้องการแสวงหากำไรในทางกลับกัน ผู้ที่เสียเปรียบมากกว่าคือชาวชนบทผู้เป็นเกษตรกรที่อาจขายพืชผลในการผลิตไม่ได้ราคาเท่าที่ควร และบางครั้งต้องแย่งกันขายเกิดการแข่งขันในทางเศรษฐกิจและการอาชีพของราษฎร ในขณะเดียวกันก็ส่งผลทำให้ราษฎรบางกลุ่มในชนบทเคลื่อนย้ายหลั่งไหลเข้ามาหางานทำในกรุงเทพฯ และตัวเมืองอื่นๆ เป็นจำนวนไม่น้อยเพื่อความอยู่รอดของตัวเองและ ครอบครัว

2.5 ความเปลี่ยนแปลงทางด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

จากความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ข้อมูลข่าวสารสามารถติดต่อกันได้ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว สังคมภายนอกหมู่บ้าน หรือกับสังคมโลก ได้เข้ามากระทบกับประชาชนในชนบทอย่างไม่ทันตั้งตัว การหลั่งไหลแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตก โดยเฉพาะวัฒนธรรมอเมริกันที่มีพื้นฐานความเชื่อในระบอบประชาธิปไตย เสรีนิยม และลัทธิบริโภคนิยมย่อมมีผลกระทบต่อพฤติกรรม และวิถีการดำรงชีวิต แนวคิดการตัดสินใจของประชาชน และเมื่อมีการพัฒนาความเจริญทางวัตถุเข้าสู่ชนบทมากยิ่งขึ้น ก็เกิดปัญหาความขัดแย้งทางสังคมและวัฒนธรรม เพราะผู้คนรับเอาวัฒนธรรมใหม่จากภายนอก และประเพณีอื่นเข้าไปเผยแพร่ในตำบล หมู่บ้าน ซึ่งวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวชนบทกับวัฒนธรรมที่ได้รับเข้าไปใหม่นั้นมีความแตกต่างกันอย่างมาก สภาพแวดล้อมและแหล่งอบายมุขในตัวเมืองเป็นสิ่งที่ขัดความรู้สึกทางศีลธรรมของชาวชนบท การติดต่อระหว่างเมืองกับชนบทเป็นไปอย่างสะดวก การแทรกซึมและแพร่ขยายของวัฒนธรรมจากภายนอกสู่ชนบทก็ย่อมยากที่จะหลีกเลี่ยงได้ ชาวชนบทก็ย่อมจะมองเห็นและเข้าใจถึงความเจริญดังกล่าวกับความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนวิถีชีวิตไม่มากนักน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนรุ่นใหม่ ซึ่งได้รับการศึกษามากขึ้นกว่าแต่ก่อน จึงส่งผลต่อการมีส่วนร่วมหรือความสนใจในเรื่องการบ้านการเมืองของประชาชนมากขึ้น

3. บทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านกับการทำงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คือผู้นำของประชาชนในท้องถิ่น ในการพัฒนาท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านจะมีบทบาทสำคัญ 2 บทบาท ในเวลาเดียวกันคือ บทบาทหนึ่งจะเป็นผู้แทนของรัฐ ในท้องถิ่นที่ทำหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและถ่ายทอดนโยบายของรัฐบาลไปสู่ประชาชนในพื้นที่ อีกบทบาทหนึ่งก็คือ การเป็นผู้นำท้องถิ่นที่ได้รับการยอมรับ ทั้งจากประชาชนและประชาสังคมในพื้นที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จึงเป็นตัวจักรสำคัญในการเชื่อมโยงประชาคมในพื้นที่ให้สามารถรับบริการสาธารณะ จากรัฐและองค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนสนับสนุนการทำงานของหน่วยราชการทั้งส่วนท้องถิ่นและอื่นๆ ให้ดำเนินงานได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์แก่คนในพื้นที่ รวมทั้งร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้ประชาชนเกิดศักยภาพในการช่วยเหลืองานส่วนรวม และร่วมกันคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ ร่วมรับประโยชน์ ที่สำคัญ คือ

3.1 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ร่วมกับอบต. ให้การส่งเสริมและสนับสนุนประชาสังคมท้องถิ่นเกิดจิตสำนึก เพื่อส่วนรวมและร่วมพัฒนาชุมชน หมู่บ้าน และตำบลของตนเอง นอกจากนี้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างความรู้รักสามัคคี และความเข้าใจอันดีให้เกิดขึ้นระหว่างอบต.และหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐกับประชาชน รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนให้การสนับสนุนการบริหารงานของ อบต. ให้มีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง ทั้งนี้ เพราะ อบต. คือองค์กรของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชนนั่นเอง หากประชาชนต้องการสนับสนุนจาก อบต.ในด้านความช่วยเหลืองบประมาณทางวิชาการ หรือให้ออกกฎระเบียบ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ก็อาจเชิญชวนประชาชนเข้าชื่อ เพื่อร้องขอให้ อบต. ในพื้นที่ออกเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นใช้บังคับในท้องถิ่นนั้นได้ตามกฎหมายกำหนด

3.2 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ส่งเสริมประชาสังคมเข้าร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. ในกิจการต่างๆ ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยการส่งเสริมให้ประชาสังคมร่วมกันจัดทำแผนงานโครงการที่ชุมชนต้องการเสนอต่อ อบต. นอกจากนี้ในเรื่องของการพัฒนาปัจจุบัน อบต. ซึ่งดูแลการให้บริการสาธารณะในชนบท ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนและประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบงานชิ้นงานจ้างที่กระทบกับความ เป็นอยู่ของประชาชนได้

3.3 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้นำประชาสังคมในพื้นที่ ที่จะร่วมกันส่งเสริมการปฏิบัติงานของ อบต. โดยช่วยรายงานผลการปฏิบัติงานของ อบต. ร่วมกับประชาสังคม เพื่อให้งานสาธารณะที่ อบต. ทำได้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง ตรงจุด หรือสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากที่สุดหรือเรียกง่าย ๆ ว่า “เกาถูกที่คัน”

3.4 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้นำประชาสังคมในพื้นที่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนเสียภาษีตามหน้าที่ของพลเมืองที่ดี โดยเฉพาะภาษีท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นรายได้สำคัญของ อบต. ที่จะนำไปพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

3.5 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้กระตุ้นร่วมกับ อบต. ให้ประชาสังคมตื่นตัวรวมกลุ่มพัฒนาตนเอง พัฒนาท้องถิ่น ตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ เช่น พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 และการใช้กระบวนการประชาคม ซึ่งถือเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงมหาดไทยมาเป็นแนวทางในการเชิญชวนให้ประชาชนในพื้นที่พัฒนาท้องถิ่นของตนตามความต้องการของชุมชนตามนโยบายของรัฐบาล ได้แก่ โครงการรณรงค์ป้องกันและต่อต้านยาเสพติด โครงการปลูกต้นไม้ตามพระราชเสาวนีย์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และการไปเลือกตั้งทุกระดับอย่างพร้อมเพรียงกัน

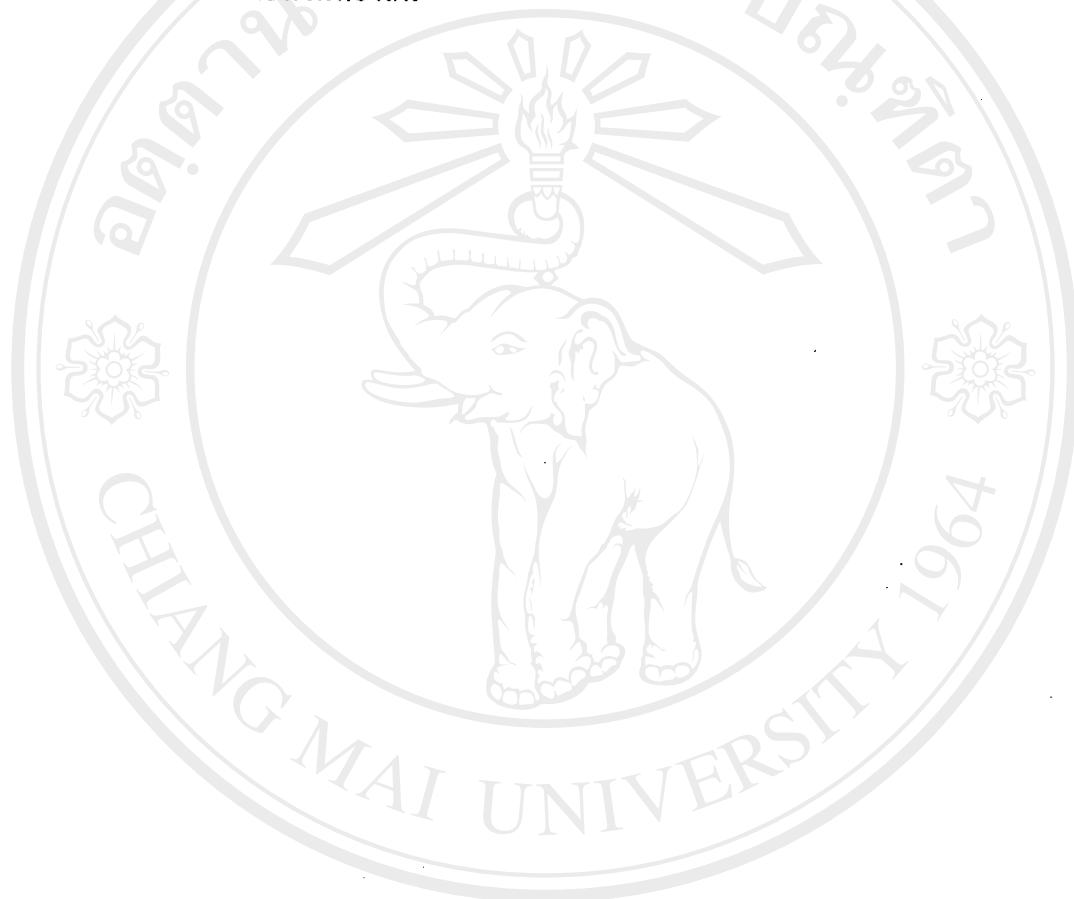
ดังนั้น จะเห็นได้ว่าบทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความซ้ำซ้อนกัน กล่าวคือ บทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านนั้นมุ่งไปที่การปกครองท้องที่ ซึ่งได้แก่ การป้องกันรักษาความสงบเรียบร้อยของท้องถิ่น ตำบล และหมู่บ้าน การป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การดูแลทุกข์ สุข ให้ความช่วยเหลือราษฎร การตรวจตราคนแปลกหน้าเข้ามาในท้องที่ และการดูแลทรัพย์สินอันเป็นสาธารณประโยชน์ ในขณะที่บทบาท อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมุ่งเน้นไปในการพัฒนาท้องถิ่น การจัดหาสาธารณูปโภค การจัดกิจกรรมนันทนาการต่างๆ รวมถึงการรวมกลุ่มกันประกอบอาชีพ ซึ่งจะเห็นว่าหน้าที่ของทั้งสองหน่วยงานไม่มีความซ้ำซ้อนกันแต่อย่างใด แต่แยกกันเป็นส่วนส่วนอย่างเห็นได้ชัดเจน

4.3 ปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน

ปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน

1. ความเป็นญาติพี่น้องในชุมชนหมู่บ้านหนึ่ง ตำบลหนึ่ง ความสัมพันธ์ระหว่างกัน ส่วนมากจะเป็นญาติพี่น้องกัน ไม่โดยตรงก็โดยผ่านทาง การแต่งงาน จึงเป็นเรื่องยากที่กำนันผู้ใหญ่บ้าน จะใช้อำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายเข้าจัดการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การป้องกันปราบปรามผู้กระทำความผิด หรือแก้ไขข้อขัดแย้ง ปัญหาต่างๆ ย่อมเห็นแก่หน้าพี่น้อง บางครั้งก็ต้องจำใจหลับหูหลับตามองไม่เห็น ซึ่งเป็นการกระทำในลักษณะลูบหน้าปะจมูก
2. ความรู้ความสามารถของกำนันผู้ใหญ่บ้าน เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่อะไรก็ตาม ถ้าไม่รู้เรื่องอำนาจหน้าที่ของตัวเอง โดยละเอียดจะทำให้ผู้ปฏิบัติไม่มั่นใจ เกรงว่าจะผิดจะถูก โดยเฉพาะเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิด ซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่จะต้องจับกุมคุมขังผู้ถูกกล่าวหา และหมิ่นเหม่ต่อการถูกฟ้องร้องในเรื่องเสรีภาพ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง จะต้องดำเนินการอบรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องบทบาทและอำนาจหน้าที่เหล่านี้และจะต้องมีการอบรมทบทวนปีละอย่างน้อย 2 ครั้ง
3. สิทธิประโยชน์ค่าตอบแทน ค่าตอบแทนที่กำนันผู้ใหญ่บ้านได้รับแต่ละเดือนน้อยเกินไปเมื่อเทียบกับงานที่รับผิดชอบ การทำงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นการเสี่ยงต่อชีวิตและสร้างศัตรู แต่ผลค่าตอบแทนสำหรับกำนันนั้น ขึ้นต่ำเดือนละ 2,400 บาท ขึ้นสูง 3,200 บาท สำหรับผู้ใหญ่บ้านขึ้นต่ำเดือนละ 1,300 บาท ขึ้นสูง 2,100 บาท กำนันผู้ใหญ่บ้านจึงไม่อาจทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ เพราะค่าตอบแทนไม่พอแก่ค่าครองชีพ จึงต้องประกอบอาชีพอย่างอื่นไปด้วย จึงไม่อาจอุทิศเวลาให้กับทางราชการได้อย่างเต็มที่ รวมถึงสวัสดิการที่มีให้แก่กำนันผู้ใหญ่บ้านยังมีไม่เพียงพอ
4. ความปลอดภัยของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ตามความเป็นจริงกำนันผู้ใหญ่บ้านรู้เรื่องทุกอย่างภายในหมู่บ้านว่าใครเป็นอย่างไร แต่กำนันผู้ใหญ่บ้านยังมีถูกเมียดึงต้องเป็นห่วงถึงความปลอดภัย รวมทั้งต่อกำนันผู้ใหญ่บ้านเองด้วย จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้เต็มที่
5. การมีบุญคุณต่อกันมาก่อน ในชุมชนชนบทในหมู่บ้าน ตำบลเดียวกัน ย่อมมีความผูกพันกันทางญาติพี่น้อง หรือพรรคพวกเพื่อนฝูง เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยหรือมีงานในหมู่บ้านก็จะต้องช่วยเหลือเยี่ยมเยียนกัน หรือบางครั้งเพื่อนบ้านประสบปัญหาเดือดร้อนก็จะคอยปรึกษาช่วยเหลือกัน จึงเป็นเหตุให้กำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มที่

6. อุดมการณ์ การทำงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านส่วนมากมักจะไม่มีอุดมการณ์อะไร กล่าวคือ ทำๆ ให้พ้นหน้าที่ไป ไม่คาดหวังว่าจะเกิดอะไรในภายหน้าอนาคต ไม่คิดถึงชาติ หรือ อนุชนรุ่นหลังว่าจะเป็นอย่างไร มักจะหวังแต่ผลประโยชน์ค่าตอบแทนเสียเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะ เป็นงบประมาณที่ทางราชการให้มาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้านมักจะมีส่วนเอี่ยวรับ ผลประโยชน์ด้วยเสมอ โดยไม่ได้คำนึงว่างบประมาณเหล่านั้นได้มาเพื่อบำรุงท้องถิ่น เพื่อความ เจริญสะดวกสบายของประชาชนในท้องถิ่น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved